

Autorzy: Sanni-Kaisa Martikainen, Anni Joronen oraz Stowarzyszenie ENO Schoolnet

Szkoła: Szkoła Marjala, Joensuu, Finlandia

Tytuł lekcji:

Marjala w naszych sercach – potrzeba całej wioski, by wychować dziecko

Przedmiot/dyscyplina:

Przyroda/Edukacja ekologiczna, Wychowanie fizyczne, Historia, Wiedza o społeczeństwie (WOS), Język ojczysty, Teatr/Plastyka, Religia/Etyka

Kluczowe zagadnienia:

Lokalne środowisko, otoczenie szkoły, historia lokalna, edukacja ekologiczna, utrata różnorodności biologicznej, ochrona przyrody, społeczność, praca zespołowa, umiejętności życiowe, wydarzenie artystyczne społeczności, nauczanie cyfrowe

Grupa docelowa / wiek:

- 8-12 lat
- 11-13 lat
- 14-16 lat
- 17-19 lat

Poziom złożoności:

- **Zintegrowana jednostka oparta na miejscu (place-based) z elementami service learning (nauki poprzez świadczenie usług), silne partnerstwo ze społecznością (wysoka złożoność).**
- Jednostka zaprojektowana tak, aby wykorzystać atuty miejsca i nawiązane partnerstwa społeczne.
- Lekcje zaprojektowane w celu włączenia lokalnych doświadczeń lub zastosowań w ramach istniejących działań.
- Lekcje zaprojektowane w celu włączenia lokalnych przykładów w ramach istniejących działań.

Cele uczenia się:

Po ukończeniu lekcji/aktywności studenci będą potrafili:

- (K)- Lepiej poznać swoje lokalne otoczenie; odkrywać nowe miejsca, poznawać ludzi i lokalnych działaczy.
- (K)- Dowiedzieć się o historii regionu.
- (K)- Poznać lokalne rośliny i zwierzęta.
- (K)- Zidentyfikować zabytki i punkty orientacyjne charakterystyczne dla tego obszaru.
- (K)- Dowiedzieć się o lokalnych systemach wodnych i zrozumieć znaczenie czystej wody słodkiej.
- (K)- Poznać narodowy epos Kalewala w lokalnym lesie.
- (A)- Nauczyć się poruszać w terenie za pomocą map.

- (A)- Nauczyć się sadzić kwiaty.
- (A)- Nauczyć się postrzegać swoje miejsce zamieszkania z różnych perspektyw.
- (A)- Nauczyć się pracy zespołowej i planowania; rozwijać umiejętności życiowe i zaufanie.
- (A)- Nauczyć się wykorzystywać lokalny las i zajęcia teatralne (dramę) jako scenerię lub metodę jogi i relaksacji.
- (A)- Dowiedzieć się o drobnej przedsiębiorczości i sprzedaży.
- (A)- Dowiedzieć się o samorządzie lokalnym i wyborach.
- (V)- Nauczyć się dbać o swoje miejsce zamieszkania i je chronić.
- (V)- Nauczyć się doceniać i kochać swoją społeczność.
- (V)- Nauczyć się cenić czyste systemy wodne.
- (V)- Nauczyć się cenić narodowy epos.
- (V)- Nauczyć się cenić dobre samopoczucie i zdrowie fizyczne.
- (V)- Wspierać wartości i cele szkoły.
- (V)- Doceniać współpracę i wkład innych; cenić zaufanie.
- (V)- Doceniać dobre zarządzanie finansami i własną inicjatywę w zbieraniu funduszy na wspieranie działań.

Pojęcia i definicje

- o **Marjala:** Dzielnica miasta Joensuu, położona na zachodnim brzegu kanału Höytiäinen. Jest podzielona na część północną i południową przez kanał Marjala, znany również jako Kuunvirta. Marjala ma około 2300 mieszkańców. Obszar składa się głównie z domów jednorodzinnych i szeregowych, ale wybudowano również kilka bloków mieszkalnych, zwłaszcza w pobliżu ujścia kanału.
- o **Tydzień MOK (MOK-week):** Tydzień MOK to multidyscyplinarny moduł edukacyjny trwający około tygodnia, koncentrujący się na badaniu określonego szerokiego tematu. W ciągu tygodnia uczniowie pracują w ramach wielu przedmiotów, aby pogłębić zrozumienie wybranego tematu, zamiast uczestniczyć w tradycyjnych lekcjach. Tego typu okres nauki jest zwykle organizowany w szkole dwa razy w roku szkolnym, a co najmniej jeden z nich ma być jednolitym, tygodniowym modułem.
- o **Seppo:** Fińska platforma grywalizacyjna, która pozwala użytkownikom tworzyć i grać w gry edukacyjne na urządzeniach mobilnych. Na platformie nauczyciele lub inni twórcy mogą projektować gry łączące działania zorientowane na cel, pracę zespołową i wykorzystanie umiejętności osobistych, z zadaniami rozwiązywanymi za pomocą elementów takich jak wideo, obrazy czy tekst. W gry można grać zarówno w pomieszczeniach, jak i na zewnątrz; są one zaprojektowane tak, aby angażować i motywować uczniów w różnych środowiskach.

Zarys działań / opis planu lekcji

Działania	Opis	Metoda	Czas trwania	Materiały / zasoby
Lekcja Działanie 1	1, Wycieczka piesza i rowerowa po okolicy szkoły i	Praca w terenie	90 min	Notatniki, mapy, lokalny historyk, rowery

		śladami lokalnej historii				
Lekcja Działanie 1	2,	Ankieta dla uczniów na temat okolicy Marjała	Ankieta cyfrowa	45 min	Google Forms	
Lekcja Działanie 1	3,	Działanie społeczne 1: Zakładanie łąki przy domu parafialnym	Projekt praktyczny ("Hands-on")	90 min	Nasiona, sadzenia	teren do
Lekcja Działanie 1	4,	Działanie społeczne 2: Wydarzenie współpracy z przedszkolem	Czytanie, badanie motywu elfów	30 min	Świąteczne opowieści ludowe	
Lekcja Działanie 2	4,	Działanie społeczne 2: Wydarzenie współpracy z przedszkolem	Wydarzenie kooperacyjne / teatr	30 min	Stroje elfów, lampiony	
Lekcja Działanie 1	5,	Projekt "Adoptuj obszar"	Nauka, eksploracja, obserwacja, praca twórcza	3 x 45 min	Wydruki, materiały do robienia plakatów, artykuły plastyczne	notatniki,
Lekcja 6		"Amazing Race Marjała" – Interdyscyplinarny Tydzień Nauki (Tydzień MOK)	Warsztaty multidyscyplinarne	4 dni	Platforma edukacyjna Seppo, urządzenia mobilne, aparaty, asystenci/eksperci	notatniki, zewnętrzni

Szacowany czas całkowity: (zróżnicowany; cztery dni oraz 10 x 45 min lekcji)

Opis poszczególnych działań:

1. Lekcja 1, Działanie 1: Spacer po okolicy szkoły i historii lokalnej

- Uczniowie badają teren, zaznaczając na mapie zabytki, dzieła sztuki, budynki i cechy naturalne.
- Uczestniczy lokalny historyk, wyjaśniając historię i godne uwagi cechy lokalne.

2. Lekcja 2, Działanie 1: Ankieta uczniowska na temat Marjale

- Uczniowie tworzą ankietę w Google Forms dla rówieśników na temat lokalnego środowiska i jego atrakcyjności.
- Wyniki są prezentowane całej szkole.

3. Lekcja 3, Działanie 1: Działanie społeczne 1 - Zakładanie łąki

- We współpracy z parafią uczniowie sadzą łąkę kwiatną.
- Uczą się o lokalnych gatunkach cebul kwiatowych i procesie zakładania łąki. Nauka jest powiązana z problematyką utraty przyrody i różnorodności biologicznej.
- Obejmuje wspólny wysiłek społeczności i obserwację wyników na wiosnę.

4. Lekcja 4, Działanie 1 i 2: Działanie społeczne 2 - Współpraca z przedszkolem

- Poznawanie fińskich świątecznych opowieści ludowych, badanie motywu elfów w folklorze.
- Ożywianie fińskich opowieści ludowych i tradycji poprzez opowiadanie historii i kostiumy.
- Uczniowie odwiedzają pobliskie przedszkole przebrani za elfy i czytają świąteczne opowieści.

5. Lekcja 5, Działanie 1: Projekt "Adoptuj obszar"

- Każda klasa pracuje nad wyznaczonym jej obszarem, integrując go z różnymi lekcjami.
- Wysoka interdyscyplinarność i zaangażowanie społeczności.

6. Lekcja 6, Działanie 1: Tydzień Interdyscyplinarnej Nauki "Amazing Race Marjale" (Tydzień MOK)

- Tydzień poświęcony nauczaniu międzyprzedmiotowemu poprzez warsztaty i zajęcia w terenie.
- Wykorzystanie interaktywnej platformy cyfrowej do nauki w terenie Seppo jako podstawowego narzędzia do zarządzania działaniami.

- Wykorzystanie programu telewizyjnego Amazing Race jako modelu, ale z lekkim dostosowaniem koncepcji. Każda klasa organizuje jeden warsztat.
- Współpraca z zewnętrznymi asystentami i ekspertami.

Zasady PBL (Place-Based Learning - Nauczanie oparte na miejscu):

- **Nauka w terenie:** Zajęcia odbywają się w najbliższym otoczeniu szkoły, pogłębiając zrozumienie i więź emocjonalną z lokalnym obszarem.
- **Uczenie się O miejscu:** Uczniowie poznają Marjała jako swoje środowisko życia.
- **Uczenie się POPRZEZ miejsce:** Uczniowie zgłębiają szersze tematy – ciągłość historyczną, uczestnictwo obywatelskie, folklor, utratę przyrody i różnorodność biologiczną – poprzez lokalne doświadczenia.
- **Uczenie się DLA miejsca:** Uczniowie aktywnie przyczyniają się do poprawy swojego otoczenia (np. sadzenie łąki w celu wsparcia owadów zapylających, tworzenie sztuki publicznej, współpraca z przedszkolem).
- **Przywiązanie do miejsca:** Przewodnią zasadą projektu jest: "Musisz zakochać się w miejscu, aby chcieć się o nie troszczyć". Każde działanie wzmacnia poczucie przynależności i troski o lokalny obszar.
- **Osobiste znaczenie:** Zakorzenione w idei: "To, co kochasz, chcesz chronić". Więzy emocjonalne uczniów ze społecznością motywują ich do działania na jej rzecz.
- **Aktywne zaangażowanie uczniów:** Uczniowie przeprowadzają ankiety, prezentują wyniki oraz uczestniczą w projektach społecznych i obywatelskich.
- **Partnerstwo ze społecznością:** Kluczowe dla tematu projektu: "Potrzeba całej wioski, aby wychować dziecko". Partnerami są parafia, przedszkole i lokalne firmy (np. stacja benzynowa ABC i sklep Sale Marjała).
- **Interdyscyplinarność:** Projekt silnie integruje wiele przedmiotów, zwłaszcza podczas Tygodnia MOK i w działaniach "Adoptuj obszar".
- **Pełnowartościowe narzędzie dydaktyczne:** Łączy wykłady/wizyty ekspertów, pracę w terenie, pracę zespołową, kreatywne projekty i naukę.
- **Współpraca:** Silny nacisk na pracę zespołową i współpracę całej szkoły, zwłaszcza podczas Tygodnia MOK i wydarzeń/działań artystycznych społeczności.

Rekomendacje dla nauczycieli.

- *Dobre przygotowanie to połowa sukcesu.*
- *Zaangażuj całą szkołę wcześniej – nauczycieli, personel i partnerów społecznych.*
- *Zaplanuj duże wydarzenia, takie jak Tydzień MOK, z dużym wyprzedzeniem.*
- *Zarezerwuj czas na planowanie lekcji w terenie.*
- *Stwórz roczny kalendarz przed rozpoczęciem roku szkolnego.*
- *Skontaktuj się z przedstawicielami społeczności i ekspertami wcześniej, wyjaśniając cele projektu.*
- *Zabezpiecz materiały i zasoby wcześniej, aby zapewnić, że żadne działania nie zostaną wstrzymane.*
- *Poznaj i zbadaj wszystkie możliwości, jakie oferuje platforma cyfrowa taka jak Seppo, i naucz się efektywnie wykorzystywać je do celów edukacyjnych.*
- *Projekty PBL na dużą skalę, takie jak ten, wymagają elastyczności, dobrej współpracy i pozytywnej atmosfery w szkole.*

Załączniki:

Zdjęcia

Bibliografia:

- www.seppo.io - cyfrowa platforma do nauki w terenie

